

**UPV/EHUko GARAPENERAKO
LANKIDETZA BULEGOAREN
MEMORIA**

2012/13 ikasturtea

2013/10/01

1. AURKEZPENA

Garapen eta lankidetzaren arazoak gero eta konplexuagoak diren mundu globalizatuan, Unibertsitateak erantzukizun handia du ikerketarako eta munduko leku desberdinetan gizakien garapena baldintzatzen duen problematika zabalaren zabalkunderako gune gisa. Bestalde, etorkizuneko belaunaldiak prestatzeko eginkizun garrantzitsua du, gizarteei eragiten dieten arazoei buruzko eztabaidetan parte har dezaten, zuzentasun handiagoa, iraunkortasuna eta giza eskubideak oinarri hartuta.

Erantzukizun hori bere gain hartuz, abenduaren 21eko 6/2001 Legeak, Unibertsitateenak, apirilaren 12ko 4/2007 Lege Organikoaren bidez aldatu zenak, lehenengo aldiz aipatzen du, bere hitzaurrean, unibertsitateak oinarritzko balio transmititzaile gisa duen eginkizuna eta gaineratzen du elkarrizketa, bakea eta herrien arteko lankidetzaren unibertsitateak bereziki zaindu behar dituen balioak direla. Era berean, 92. artikuluan, nazioarteko lankidetzari eta solidaritateari buruzkoan, honakoa aipatzen da: **“unibertsitateek beharrezko sustatze lanak egingo dituzte bertako kideek nazioarteko lankidetzako eta solidaritateko jarduerak eta proiektuetan parte har dezaten.** Horrez gain, aurrerabide solidariorako funtsezko elementu gisa hartuta, bakearen kultura, garapen iraunkorra eta ingurumenarekiko errespetua indartzen laguntzen duten jarduerak eta ekimenak faboratuko dituzte”.

Bestalde, Universidad del País Vasco/Euskal Herriko Unibertsitatearen estatutuek lehenengo tituluan, UPV/EHUren izaerari eta helburuei buruzkoan, adierazten dute Unibertsitateak nazioarteko trukea eta lankidetzaren indartuko dituela, eta, bereziki, garapenerako lankidetzaren aipatzen da. Garapeneraren aldeko unibertsitate lankidetzak bertan parte hartzen duten pertsonak aberasten ditu, bai gizaki gisa bai akademikoki, baita beren unibertsitateak ere. Premisa honetan oinarrituta, 2007ko otsailaren 8ko Gobernu Kontseiluan, UPV/EHU Garapenerako Lankidetzaren Arloko Unibertsitateen Jokabide Kodeari atxiki zitzaion. Aipatutako kodea Espainiako Unibertsitateetako Errektoreen Konferentziako (CRUE) Nazioarteko Harremanetarako Espainiako Unibertsitate Batzordeak (CEURI) onartu zuen.

Garapenerako Lankidetzaren Bulegoa Enpleguaren, Ikasleen eta Gizarte Erantzukizunaren Errektoreordetzari atxikitako zerbitzu bat da, UPV/EHUK sortutakoa, *garapenerako unibertsitate lankidetzaren* sustatzeko. Testuinguru horretan, garapenerako lankidetzaren dagokien gizartearen ahalmenek indartzea (eta baita komunitatearenak ere) helburu duen unibertsitate komunitate osoaren ahalegin solidarioa da, unibertsitate eta hezkuntza sektoreei arreta berezia ematen diena. Zehatzago esanda, Bulegoaren helburua unibertsitate komunitateko sektore desberdinek garapenerako lankidetzaren arloan egiten dituzten ahaleginak koordinatzea, babestea eta bideratzea da.

2. HELBURU OROKORRAK

- Garapenerako Lankidetzaren eta Heziketa unibertsitate erakundearen funtzio sozialaren parte gisa barne hartzea.
- Balio solidario eta unibertsalistetan oinarritutako prestakuntza bultzatzea, gizarteei eragiten dieten arazoei buruzko eztabaidetan parte har dezaten, zuzentasun handiagoa, iraunkortasuna eta giza eskubideekiko errespetua oinarri hartuta.

- Munduko leku desberdinetan gizakien garapena baldintzatzen duen problematika zabalaren ezagutza, ikerketa eta zabalkundea sustatzea, unibertsitate komunitatea problematika horretaz kontzienteago izan dadin.
- Garapenerako Lankidetzaren eta Heziketaren zerbitzura jartzea giza gaitasun espezializatuak, beste erakunde eta gizarte eragile batzuekin batera lankidetzaren proiektu eta programak martxan jartzen parte hartuz.
- Unibertsitate komunitateko kideen artean solidaritate aktiboa eta borondatezko lana bultzatzea, batez ere ikasleen artean, esparru espezifiko batean borondatez lan egin dezaten, berezko programak sortuz edo beste erakunde batzuetara desbideratuz.

3. UPV/EHUko GARAPENERAKO LANKIDETZA BULEGOA

Garapenerako Lankidetzaren Bulegoa Gizarte Erantzukizun eta Unibertsitate Hedakuntzako Errektoreordetzari atxikitako zerbitzu bat da, UPV/EHUk sortutakoa, *garapenerako unibertsitate lankidetzaren* sustatzeko. Testuinguru horretan, garapenerako lankidetzaren dagokien gizartearen ahalmenak indartzea (eta baita komunitatearen ere) helburu duen unibertsitate komunitate osoaren ahalegin solidarioa da, unibertsitate eta hezkuntza sektoreei arreta berezia ematen diena. Zehatzago esanda, Bulegoaren helburua unibertsitate komunitateko sektore desberdinek garapenerako lankidetzaren arloan egiten dituzten ahaleginak koordinatzea, babestea eta bideratzea da.

UPV/EHUko Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak askotariko **ekintzak** egiten ditu, Garapenerako Unibertsitate Lankidetzaren hainbat esparrutan. Besteak beste, honako hauek nabarmentzen dira:

3.1. Beste organismo eta instituzio batzuekin batera gauzatutako lankidetzaren sendotzeko hitzarmenen sustapena.

Azken urte hauetan, hitzarmenak sinatu ditugu lankidetzarako garapenarekin zerikusia duten hainbat unibertsitate eta instituzioekin. Hitzarmen horien helburu nagusia hedapen programetako lankidetzaren sustatzea da, baita irakaskuntzaren, prestakuntzaren eta ikerketaren arloko trukea eta lankidetzaren ere.

2012/2013 ikasturtean, honako hitzarmen hauen izapideak egin ziren UPV/EHUko Garapenerako Lankidetzaren Bulegoan:

Beste herri administrazio batzuekin egindako hitzarmenak:

- Arabako Foru Aldundiaren eta UPV/EHUren arteko lankidetzaren hitzarmena (zehazki, Arabako Campusa), "Ekuadorren kultura arteko hezkuntza sistema elebiduna indartzea" proiektua babesteko.

- Bilboko Udalaren eta UPV/EHUren arteko lankidetzaren hitzarmena, UPV/EHUko garapenerako lankidetzaren proiektuetan praktikatutako programak babesteko.

Beste unibertsitate batzuekin egindako hitzarmenak:

- Nikaraguako Unibertsitate Nazional Autonomoaren (UNAN), Bogotako Jorge Tadeo Lozano Unibertsitatearen (UJTL) eta Euskal Herriko Unibertsitatearen (Itsas Biologia eta Bioteknologia Esperimentalen Ikerketa Zentroa; Plentziako Itsas Estazioa) arteko lankidetzaren hitzarmena, ikertzaileen prestakuntza eta mugikortasuna sustatzeko eta lankidetzaren bidezko ikerketa

ahalbidetzeko, programa honen barnean: “Ingurumen estresaren biomarkagailuak Karibeko kostaldeko ekosistemen osasuna ebaluatzeko tresna gisa”.

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen (Geodinamika Saila), Felix Baltistan Fundazioa GGKEaren eta erakunde horren Pakistango zatiaren (Felix Iñurrategi Foundation Baltistan Machulo) arteko lankidetzaren hitzarmena*, diagnosi programak barne hartzen dituen zenbait jardura gauzatzeko, abiapuntu gisa proiektu hau hartuta: “Hushé haraneko eremu populatuetoako arriskuen azterketa (Karakorum mendikatea, Baltistan, Pakistan). Felix Baltistan Fundazioaren jarduketara esparrua. Talisko kasu zehatza: Arrisku mapak aztertzea eta sortzea, herria berreraikitzekeo segurtasun marjinak zehaztuz.

- *Juan Misael Saracho Unibertsitate Autonomoaren eta Euskal Herriko Unibertsitatearen (UPV/EHUren Medikuntza eta Odontologia Fakultatea) arteko lankidetzaren hitzarmena*, ikertzaileen prestakuntza eta trukea ahalbidetzeko, eta ikerketa kooperatiborako, proiektu honen barnean: “Ikerketa esperimental eta klinikoa sendotzea Juan Misael Saracho Unibertsitate Autonomoko Medikuntza ikasketetan (Tarija-Bolivia)”.

- *Fedea eta Alaitasuna Nazioarteko Federazioaren, San Simóneko Unibertsitate Nagusiaren (UMSS) eta Euskal Herriko Unibertsitatearen arteko lankidetzaren hitzarmen espezifikoa*, 2. programaren baitan (“Lanerako prestakuntza”) FEDEA ETA ALAITASUNAREN prestakuntza zentroetan lan egiten duten hezitzaileek UMSSko Humanitateen eta Hezkuntza Zientzien Fakultateko Gradu Ondoko Sailak, Fedearen eta Alaitasunaren Nazioarteko Federazioaren 2. programak eta UPV/EHUko Didaktika eta Eskola Antolakuntza Sailak modu bateratuan eta koordinatuan antolatutako eta egindako prestakuntza proposamenetan parte hartzea ahalbidetzeko, eta lan bateratua egitekeo hainbat arlo estrategikotan: hezkuntzako ikerketa, eguneraketa, irakasleen prestakuntza eta hobekuntza, hezkuntzako teknologia, etab.

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen (UPV/EHU) eta Piurako Unibertsitate Nazionalaren (UNP, Peru) arteko oinarritzko lankidetzaren hitzarmena*, erakunde horien artean ahalik eta lankidetzara estuena ahalbidetzeko, garapenerako lankidetzaren proiektuak gauza ditzaten (akademikoak eta zientifikoak), bi erakundeen giza baliabideen eta baliabide materialen koordinazio eta erabilera egokia sustatuz.

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Aljeriako Abderrahmane Mira-Bejaia Unibertsitatearen (Zientzia Zehatzen eta Natura eta Bizi Zientzien Fakultatea) arteko lankidetzaren hitzarmena*, baterako ikasketara, truke eta lankidetzaren programak garatzeko, irakaskuntzaren, ikasleen prestakuntzaren eta ikerketaren arloan.

- *Madrilgo Unibertsitate Autonomoarekin egindako hitzarmena*, Nazio Batuen UNITeS beken 2012ko deialdian parte hartzekeo oinarriak ezartzen dituen, ikasleek Nazio Batuen programetan duten parte-hartzea indartze aldera.

Garapenerako lankidetzarekin zerikusia duten elkarte eta fundazioekin egindako hitzarmenak:

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Kultura, Communication y Desarrollo (KCD) elkartearen arteko lankidetzaren esparrua*, hedapen, truke eta lankidetzaren programetan parte hartzekeo, irakaskuntzaren, ikasleen prestakuntzaren eta ikerketaren arloetan.

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen eta Paz con Dignidad elkartearen arteko lankidetzaren hitzarmena*, Latinoamerikako Multinazionalen Behatokia garatzeko.

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen (Donostiako Erizaintzako UE) eta Medicus Mundi Gipuzkoa elkartearen arteko lankidetzaren hitzarmena*, informazioa hedatzeko eta trukatzeko programetan eta bi erakundeek lantzen dituzten esparruetan elkarlanean aritzekeo.

- *Euskal Herriko Unibertsitatearen (Filosofia eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea) eta Bidez Bide Gizarte Sustapenerako Kultur Arteko Elkarrearen arteko hitzarmena, garapenerako lankidetzaren arloko practicum zentro horretan egiteko.*

GGKEekin sinatu diren beste hitzarmen batzuk ere azpimarratu behar ditugu, irakasleen mugikortasunerako, ikasleen praktiketarako eta karrera amaierako proiektuetarako programen oinarri izan direnak ikasturte honetan: Medicus Mundi, Mugarik gabeko dentistak, Haurralde Fundazioa, Nazioarteko Elkartasuna, OSALDE, NUYUN...

3.2. Garapenerako unibertsitate lankidetzari lotutako proiektuak eta ekintzak gauzatzeko diru-laguntzen deialdia.

Urteroko deialdi honen helburua UPV/EHUko unibertsitate komunitateak garapenerako unibertsitate lankidetzaren proiektuetan eta ekintzetan duen parte-hartzea babestea eta sustatzea da. Proiektu edo ekintza horiek giza garapen maila txikiagoa duten herrialdeetako biztanleen bizi kalitatea eta baldintzak hobetzen lagunduko dute, baita unibertsitate komunitatean kontzientzia kritikoa eta konpromiso solidarioa sortzen ere (gizartea eraldatzeko ekintzen bidez). Helburu horrekin, UPV/EHUK diru-laguntzak ematen ditu bertako unibertsitate komunitateko pertsonen gauzatutako garapenerako lankidetzaren proiektuak edo ekintzak guztiz edo partzialki finantzatzeko. Proiektu horiek hainbat arlotakoak izan daitezke: irakaskuntza eta prestakuntza; garapenerako ikerketa aplikatua; informazioaren, ezagutzaren eta teknologiaren transferentzia; garapen bidean dauden herrialdeetako unibertsitateen sendotze instituzionala; eta garapenerako heziketa.

2012/13 ikasturtean, deialdi honetara bideratutako zenbaterako ekonomikoa 50.000 eurokoa izan da, eta proiektu bakoitzak gehienez 15.000 euro jaso ditu. Laguntzak honela adjudikatu ziren:

PROYECTOS/PROIEKTUAK	RESPONSABLE/ ARDURADUNA	Ayuda/ Diru-laguntza
<i>UPV/EHU Garapenerako Lankidetzako Karrera Amaierako Proiektuen programa sendotzea. II. fasea, 2012/2013.</i>	Aitziber Uriarte Astobiza (ISF- EH MGI)	12.500 euro
<i>Prestakuntza eta ikerketa indartzeko lankidetzaren generoaren gaineko ekintzari eta El Salvadorreko gatazka armatuaren memoria historikoari dagokienez.</i>	Irantzu Mendia (Gizarte Langintzako UE)	12.500 euro
<i>Giza gaitasunak indartzea eta pobreziaren aurka egitea haurren desnutrizioa eta malnutrizioa saihestuz Pemban eta Palman (Cabo Delgado probintzia, Mozambike).</i>	Victor Manuel Rodríguez (Farmazia F.)	12.500 euro
<i>Kitxua hizkuntzaren prozesamendu automatikorako oinarritzko baliabideak: datu base lexikoa eta testu corpusa.</i>	Xabier Artola Zubillaga (Informatika F.)	12.500 euro

3.3. Unibertsitate Elkarteei zuzendutako Garapenerari Laguntzeko Unibertsitate Heziketa Proiektuetarako Diru-laguntzen Deialdia.

UPV/EHUren Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak **Unibertsitate Elkarteei zuzendutako Garapenerari Laguntzeko Unibertsitate Heziketa Proiektuetarako Diru-laguntzen Deialdiaren BIGARREN** edizioa jarri du martxan 2012-13 ikasturtean.

Deialdi honen helburua UPV/EHUko unibertsitate elkarteek eta ikasleek garapenerako heziketa proiektuetan parte hartzea da. Proiektu horiek unibertsitate komunitatean kontzientzia kritikoa eta konpromiso solidarioa sortzen lagunduko dute, gizartea eraldatzeko ekintzen bidez. Hala, unibertsitate elkarteek gauzatutako garapenerako unibertsitate hezkuntzaren arloko proiektuak guztiz edo partzialki finantzatzeko diru-laguntzak ematen dira. Garapenerako heziketarekin zerikusia duten proiektu horiek arlo horri dagokion estrategia batekin edo gehiagorekin (sentsibilizazioa, prestakuntza eta irakaskuntza, ikerketa, eragin politikoa eta gizarte mobilizazioa) lotura izango dute, eta unibertsitate komunitatearen (bereziki, ikasleen) parte-hartzea sustatzea izango dute helburu, gizartea eraldatzeko ekintzen bidez.

Deialdi honetan parte hartuko dute ikasleen parte-hartzea duten eta UPV/EHUren Elkartearen Erregistroan izena emanda dauden unibertsitate elkarteek. Elkarte horiek garapenerako heziketa proiektuak aurkeztu beharko dituzte, beren kabuz edo sailekin, eskolekin, fakultateekin edo Unibertsitateko beste unitate administratibo edo akademiko batzuekin batera.

Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundeekin (GGKE) ere aurkeztu ahal izango dituzte proiektuak, baldin eta erakunde horiek behar bezala inskribatuta badaude Euskal Autonomia Erkidegoko irabazi asmorik gabeko elkarten erregistroren batean. UPV/EHU.

2012-13 ikasturte honetan, deialdi honetara bideratutako zenbatekoa 5.000 eurokoa izan da, honela adjudikatuta:

PROYECTOS/PROIEKTUAK	RESPONSABLE/ ARDURADUNA	Ayuda/ Diru-laguntza
"Tanzania ezagutzuz"	BIONATUR	2.500
Mozambikeko Silva Macuako landa herrixka garatzeko lankidetzaren proiektuaren aurkezpen jardunaldia (MACCOA)	UPV/EHU MUGARIK GABEKO ARKITEKTOAK	2.500

3.4. Irakasle eta ikertzaileentzako, AZPko langileentzako eta ikasleen erakundeentzako aholkularitza teknikoa.

Lankidetzaren Bulegoak lankidetzaren proiektuak egiteko aholkularitza teknikoa ematen die unibertsitate komunitateko kideei, bai proiektuen metodologiei eta segimenduari dagokienez bai kanpoan aurki daitezkeen bestelako funtsei dagokienez. Proiektu eta ekintzetarako diru-laguntzen deialdira proposamenak aurkezten dituzten unibertsitate komunitateko pertsona gehienek erabiltzen dute aholkularitza teknikorako zerbitzua. (*Ikusi 1. eranskina: 2005-13 aldira kudeatutako proiektuen laburpen taula*)

Oro har, Bulegoak aholkularitza ematen du; ez deialdi honetarako bakarrik, baita beste instituzio batzuetan aurkezteko proposamenak egiteko behar adinako ezagutzak eta gaitasunak eskuratzeko aholkularitza ere.

3.5. UPV/EHUko ikasleentzako garapenerako lankidetzaren eta heziketa arloko ikastaro monografikoen antolakuntza.

Hainbat unibertsitate ikastegik, UPV/EHUren Hegoa Institutuak eta zenbait euskal GGKEk eta unibertsitate elkarten antolatuta, garapenerako lankidetzari eta heziketari buruzko ikastaro monografikoak egiten dira urtero UPV/EHUren hiru campusetan, ikasleei zuzenduta.

Ikastaroen edukiak eman nahi diren ikastegietako titulazioetara daude egokituta, eta garapenerako lankidetzaren proiektuetan praktikak egin nahi dituzten ikasleek nahitaez hartu beharko dute parte horietan. Gutxienez saioen % 80etara bertaratzen diren ikasleek aukera askeko kredituak eta ECTS kredituak jasoko dituzte, baldin eta ikastaroei dagozkien lanak ere egiten badituzte.

2012/2013 ikasturtean guztira **bederatzi ikastaro monografiko** antolatu ziren. Hona hemen ikastaro horiek eta izan zituzten parte-hartzaile kopuruak:

UPV/EHU MONOGRAFIKOAK 2012-2013					
			BERTARATU DIRENAK		
BIZKAIKO CAMPUSA			Guzt ira	Emak umez koa	Gizonezko a
Lankidetzara sarrera eta giza garapenerako teknologia	Bilboko Industria Ingeniaritza Teknikoko Unibertsitate Eskola	2012ko urriaren 3tik 24ra	19	12	7
Garapenerako Lankidetzeta eta Heziketa	Irakasleen UE	2013ko otsailaren 25etik martxoaren 12ra	42	33	9
Lankidetzeta eta Osasuna	Medikuntza eta Odontologia F.	2013ko ekainaren 3tik 6ra	22	13	9
GIPUZKOAKO CAMPUSA					
Garapenerako lankidetzaren hastapenak	Psikologia F.	2012ko urriaren 15etik 23ra	34	25	9
Garapenerako lankidetzeta solidarioa	Hezkuntza Zientzien F.	2012ko azaroaren 12tik 21era	19	15	4
Lankidetzara sarrera eta giza garapenerako teknologia	E.U. Donostiako UE Politeknikoa	2013ko otsailaren 8tik martxoaren 22ra	27	15	12
Hezkuntza eta Lankidetzeta Garapenean	Irakasleen UE	2013ko martxoaren 11tik 19ra	59	55	4
ARABAKO CAMPUSA					
Garapena eta lankidetzeta solidarioa	Gizarte Langintzako UE	2012ko irailaren 28tik abenduaren 20ra	33	29	4
Garapenerako lankidetzeta solidarioa	Irakasleen UE	2012ko urriaren 11tik 2013ko maiatzaren 2ra	17	15	2
GUZTIRA			272	212	60

3.6. Estatu mailako unibertsitate lankidetzarako sareetan parte hartzea.

G9 taldeko unibertsitateen eta Afrikako beste 4 unibertsitateen arteko lankidetzara programa bat egiten lagundu genuen, irakaskuntza eta ikerketa jardueretarako eta kudeaketa eta zerbitzuetarako. G-9 taldea irabazi asmorik gabeko elkarte bat da, eta honako autonomia erkidego hauetako unibertsitate publikoek osatzen dute: Kantabria, Gaztela-Mantxa, Extremadura, Balear Uharteak, Errioxa, Nafarroa, Oviedo, Euskal Autonomia Erkidegoa eta Zaragoza. Bulegoak estatuko 9 unibertsitateen eta Afrikako 4 unibertsitate publikoren (Kenya, Uganda, Tanzania eta Etiopia) arteko lankidetzara programa bat identifikatzeko eta egiteko prozesua zuzendu zuen. Programaren helburua Saharaz azpiko Afrikako eskualdeetan osasuna eta sexu eta ugalketa eskubideak sustatzea izan zen, genero ikuspegitik. Lanak 2011ko uztailean Hawassan (Etiopia) egindako nazioarteko mintegi baten koordinazioa barne hartzen zuen: "Unibertsitateko prestakuntza arautuan osasunaren eta sexu eta ugalketa eskubideen gaiak barneratzeko jardunbide egokiak, genero ikuspegitik begiratuta". AECIDen finantziak izan duen proiektu honen asmoa Saharaz hegoaldeko Afrikako biztanleen artean osasuna eta sexu eta ugalketa eskubideak sustatzea izan da, emakumeek osasun zerbitzuak jasotzeko orduan bizi duten diskriminazioa gainditzeko lagunduko duen eta emakumeei berdintasuna lortzeko eta beren herritartasunaz gozatzeko ahalmena emango dien genero arloko ikuspegitik.

Horrez gain, 2011ko abenduan lan jardunaldi bat antolatu zen, unibertsitate komunitateari sareko ekimen honen berri emateko eta bertako kideak ekimenean parte hartzera gonbidatzeko.

2012-13 ikasturtean proiektuarekin jarraitu dugu, unibertsitate arteko (G9) lan sare bat sortuz "Osasuna eta Sexu eta Ugalketa Eskubideak Master Ofiziala" izeneko master ofizial baten diseinu teorikoa egiteko. Master hau Saharaz azpiko Afrikako unibertsitateetan irakastea aurreikusten da (G4: Etiopia, Uganda, Tanzania eta Kenia).

3.7. Garapenerako lankidetzaren arloko unibertsitate praktikak eta karrera amaierako proiektuak egiteko laguntzen deialdia.

Euskal Herriko Unibertsitateko Gobernu Kontseiluak 2003ko maiatzaren 13an onartutako garapenerako lankidetzara proiektuetan praktikak egiteko programari esker, ikasleek beren nahitaezko praktikak garapen bidean dauden herrialdeetan lan egiten duten lankidetzara erakundeen proiektuetan egin ditzakete, esperientzia hori beren prestakuntza akademiko-praktikoaren zati bihurtuz.

2003/04 ikasturtean programa hau martxan jartzean, erantzuna eman zitzaion Unibertsitateak munduko desberdintasunez kontzientziatutako eta gizartearen aurrerapenari eragiten dioten arazoei buruzko eztabaidetan parte hartzeko gaitasuna duten profesionalak prestatzeko zuen asmoari. Horretarako, UPV/EHUk mota horretako eskaintza instituzionalizatu du eta horien iraunkortasuna eta hezkuntza eragina bermatzen ditu. Programa honako printzipio hauetan dago oinarrituta:

a) Garapen proiektuetan egindako praktikek prestakuntzarako duten garrantzia aitortzen du: ikasleek beren prestakuntza akademikoa eta profesionala hobetzen dute, ikaskuntza berriak eta gaitasun berriak garatzeko aukerak ematen dizkieten esperientziak biziz.

b) Ikasleek garapenerako lankidetzarako motibazio handia izan behar dute: gure gizarteak baino zailtasun gehiago eta baliabide gutxiago dituzten gizarteetan, eta desberdintasun ageriak dituztenetan, laguntzeko gogoak praktika interesgarri eta aberasgarriak egiteko gogoaren gainetik egon behar du. Bai alderdi pertsonalean bai profesionalean.

c) UPV/EHUren eta garapenerako lankidetzaren erakundearen arteko lankidetzaren sustatzen dute, ikasleek praktikak behar bezala gauzatzen dituztela eta sentsibilizazio jarduerak unibertsitate komunitatean eragina dutela bermatzeko.

Funtsean, deialdi honek bi helburu nagusi ditu:

a) Hegoaldeko herrialdeetako garapen proiektuetan lankidetzaren aritu nahi duten ikasleei aipaturako elkarlana praktikaldi akademikoak egiten dituzten bitartean gauzatu ahal izateko erraztasunak ematea.

Ildo horretatik, programak jarduera hauek gauzatzea ahalbidetzeko laguntza ekonomikoak ematen ditu (bi modalitateetan sailkatuta):

- A) UNIBERTSITATE PRAKTIKAK GARAPENERAKO LANKIDETZAREN arloan egitea, garapen bidean dauden herrialdeetan, ikasleek beren prestakuntza akademikoan eskuratutako elementu teorikoak eta praktikakoak beregana ditzaten, errealitate soziala ebaluatzeko eta aldaketa sozialerako estrategiak planifikatzeko gaitasunak indartu ditzaten, eta problematika sozialen prebentzioa, murrizketa eta konponbidea landu ditzaten, beren prestakuntzak barne hartzen dituen funtzio profesional desberdinen bidez.

- B) KARRERA AMAIERAKO PROIEKTUAK garapen eta/lankidetzaren arloan egitea, unibertsitate eskoletako eta ingeniari eta arkitekturen goi eskoletako ikasleek beren karreran eskuratutako ezagutzak GGKEetan eta lankidetzaren erakundeetan sortzen diren "arazo teknikoak" konpontzeko aplikatu ditzaten, karrera amaierako proiektuak eginez.

Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak ikasleentzako 750 euroko laguntza ekonomiko bat kudeatzen du, bidaia ordain dezaten. Kudeaketa hori praktiketako irakasle tutorearekin eta karrera amaierako proiektuen tutorearekin koordinatuta gauzatzen da.

b) UPV/EHUk garapenerako lankidetzaren erakundeekin bideratutako duen elkarlana formalizatzea, bai ikasleek praktikak egin ahal izateko bai unibertsitateko kideen artean sentsibilizazio eta prestakuntza jarduerak burutu ahal izateko.

Proiektuan interesa duten beste erakunde batzuek, esaterako EUSKO JAURLARITZAK eta EUSKAL FONDOAK (Bilboko, Donostiako eta Gasteizko Udalen laguntza ekonomikoarekin) emandako diru-laguntzei esker, 2012/13 ikasturte honetan beren praktikak eta karrera amaierako proiektuak garapenerako lankidetzaren arloan egin dituzten ikasleen kopurua areagotu ahal izan dugu.

3.7.1. Programaren faseak eta jarduerak.

Faseak	Jarduerak	Helburuak	Egutegia
Ikasleen eta GGKEen arteko lehen harremana	<ul style="list-style-type: none"> - Ikastegi bakoitzean programaren berri ematea. - GGKEak ikastegietan aurkeztea.	Programan parte hartu nahi duten ikasleak eta GGKEak identifikatzea.	Apirila
Praktiketarako eta karrera amaierako proiektuetarako deialdia	<ul style="list-style-type: none"> - Deialdiaren hedapena eta ebazpena - Ikastegi eta GGKE bakoitzaren arteko hitzarmena sinatzea - Ikastegi bakoitzeko programaren Jarraipen Batzorde bat zehaztea	Laguntza ekonomikoak esleitzea, irizpide objektiboak oinarritzat hartuta.	Maiatza eta ekaina
Ikasleen lankidetzeta eta prestakuntza GGKEetan	<ul style="list-style-type: none"> - Tutoreak eta begiraleak izendatzea. - GGKEetarako praktika plana eta "lankidetzeta eta prestakuntza" plana prestatzea. - Lankidetzeta eta prestakuntza planean adostutako jarduerak burutzea (besteak beste, ikastaro monografikoak). - GGKEak ikaslearen gaineko ebaluazio txostena aurkeztuko du.	Praktikak egiteko ikasle onenak hautatuko dira.	Urritik praktiken lekura bidaiatu arte
Praktikak gauzatzea, horien segimendua egitea eta ebaluatzea.	<ul style="list-style-type: none"> - Ikasleek praktikak egingo dituzte garapen bidean dauden herrialdeetan. - "Beste begiraleak" jarraipena egingo die praktikei, eta txostenak bidaliko ditu. - Parte hartzen duten eragileek praktiken ebaluazioa egingo dute.	Praktikak gauzatzea eta horien arrakasta bermatzea.	Urtarriletik irailera

3.7.2. Programaren bilakaera eta emaitzak.

Argi dago praktiken karrera amaierako proiektuen programa honek emaitza positiboak dituela bertan parte hartzen duten ikasleen sentsibilizazioari eta jarrera solidarioen sustapenari dagokienez. Gainera, UPV/EHUko ikasleek gero eta interes handiagoa agertzen dute mota honetako praktiketara. Beraz, abian jarri zenetik 10. ediziora arte, guztira **14 unibertsitate ikastegitako 699 ikaslek** hartu dute parte programan. **Ikasle horiek** gutxi gorabehera **23 herrialdetan** izan dira (Latinoamerikan, Afrikan eta Asian), eta hogeita hamar bat GGKEk batera finantzaturako garapen proiektuen esparruan egin dituzte beren praktikak.

1. TAULA. PROGRAMAKO PARTE-HARTZAILEEN BILAKAERA, GENEROAREN ARABERA

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Guztira
Ikasleak	52	57	59	108	73	69	65	74	78	64	699
Emakumeak	43	43	51	94	57	58	47	66	62	46	567
Gizonak	9	14	8	14	16	11	18	8	16	18	132

2012-2013 ikasturtean zehar, aurreikusitako jarduerak antolatu dira, sentsibilizazioari eta prestakuntzari dagokienez, baita praktikak eta KAPak garapenerako lankidetzaren proiektuetan gauzatzeari dagokionez.

Horrela, 10. edizioan (2012-2013), UPV/EHUko **64 ikaslek** parte hartu dute programan. Ikasle talde hau Latinoamerikako, Afrikako eta Asiako **14 herrialdetan** izan da, beren praktikak garapenerako lankidetzaren proiektuen egiteko.

Proiektua UPV/EHUko Garapenerako Lankidetzaren Bulegoak koordinatu du, eta parte hartu duten unibertsitate ikastegitako praktikumeko arduradunen parte-hartze aktiboa izan du.

Nabarmentzekoa da programako parte-hartzaile guztien % 70 baino gehiago emakumezko ikasleak izan direla.

Praktika programak gauzatzeko leku nagusiak Latinoamerikako herrialdeak dira, Asiako eta Afrikako herrialdeekiko alde handiarekin. Ikasle gehien jaso dituzten herrialdeak Ekuador, Honduras eta Nikaragua dira, Guatemala segidan dela. Guztira, 4 herrialde horiek mota honetako praktikak egin dituzten ikasleen % 72 hartu dituzte (2. taula).

2. TAULA. PROGRAMAREN XEDE HERRIALDEAK.

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	GUZTIRA
Argentina		2	5	7	11	8	15	12	10	7	77
Bolivia			2	2		8	4	9	5	7	37
Brasil								2			2
Kamerun	2							2			4
Kongo						1					1
Ekuador	10	3	15	11	27	23	10	22	23	6	150
Etiopia						1			1		2
El Salvador		4	2				2	1	1	16	26
Ekuatore Ginea		1	2	2	2		1	1		1	10
Guatemala	6	13	3	11	1	1			1		36
Haiti								2			2
Nikaragua	5	9	9	43	5	7	7	2	4	5	96
Honduras	24	16	13	18	17						88
India		1			5		2		3	1	12
Mexiko		1		2		1					4
Mozambique						5	6	5	9	9	34
Nigeria									1		1
Peru	5	3	2	3		4	4	10	13	7	51
Dominikar Errepublika		3	4	7	3	5		4	5	5	37
Ruanda						1					1
Senegal			2								2
Sahara						2	11				13
Venezuela		1		2	2	2	3		2		12
Uganda								1			1
Guztira	52	57	59	108	73	69	65	74	78	64	699

3. TAULA. PARTE-HARTZAILEAK, IKASTEGIAREN ARABERA

	2003/04	2004/05	2005/06	2006/07	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	Guztira
Irakasleen UE	22	25	30	.	29	30	30	25	32	14	291
Gizarte Langintza	3	5	4	7	7	6	4	2	6		44
Hezkuntza	1	1		11	3	8	4	5	14	7	54
Zientziak											
Psikologia	3	6	12	10	17	18	18	19	17	23	143
Medikuntza eta Odontologia	23	16	13	18	17			1	1	16	105
Farmazia						2	2	6	3		13
Erizaintza				2				4	2	1	9
Zientzia eta Teknologia		3									3
Ingeniaritzak		1		6		5	3	6	1	2	24
Arkitektura							2		1		3
Komunikazio Zientziak							2	6			8
Arte Ederrak									1		1
Ekonomia eta Enpresa Zientziak										1	1
Guztira	52	57	59	108	73	69	65	74	78	64	699

Ikus daitekeen bezala (3. *taula*), Irakasleen Diplomaturatik datozen ikasleen parte-hartzea (ikasleen % 40 baino gehiago) nabarmena da edizio guztietan. Bestalde, oso positibotzat jotzen dugu urtez urte ikastegi eta titulazio berriek beren ikasketa planean garapenerako lankidetzako practicuma sartzeko gero eta interes handiagoa agertzea (Adibidez: Farmazia Fakultatea eta Donostiako Arkitektoen Goi Eskola Teknikoa). Era horretako praktikak barne hartzeak are gehiago indartzen du karrera amaierako proiektua garapenerako lankidetzaren esparruan egiten duten titulazio teknikoetako ikasleen parte-hartzea.

PRAKTIKEN ETA KARRERA AMAIERAKO PROIEKTUEN PROGRAMAREN emaitza esanguratsuenak:

- ✚ Ikasleek pobreziaren eta iparralde-hegoalde desberdintasunen arrazoi posibleen kontzientziario lan bat egiteko aukera izaten dute, programaren helburuak betetz, ikasleek igorritako txostenek adierazten duten moduan. Ikasleek balio berezia ematen diote beste kultura batzuetatik ikasteko aukerari eta beren testuingurutik horren urrun dauden egoeretan moldatu behar izateak dakarren erronkari.
- ✚ Ikasle askok, Euskal Herrira itzultitakoan, praktikak egin dituzten komunitateekin egindako harremanei beren horretan eusteko gogoia adierazten dute. Hori dela eta, kasu batzuetan GGKEari laguntzen jarraitzen dute, eta, beste batzuetan, solidaritate eta/edo lankidetzaren espazio berriak sortzen dituzte.
- ✚ Praktiketara dauden ikasleak UPV/EHUren eta xede herrialdeen arteko harremanerako lotura bihurtzen dira, Unibertsitatearen eta xede hezkuntza erakundearen artean harremanak ezartzen baitituzte. Harreman horiek ezagutza eta lankidetzaren prozesu zabalagoak jartzen dituzte martxan.

Aipamen berezia merezi du **Kultura Arteko Hezkuntza Elebidunarekiko Unibertsitate Arteko Lankidetzaren Programak**. Izan ere, UPV/EHUren berezko programa denez, hainbat jarduketara ildo garatzen ditu irakaskuntzaren, ikerketaren eta aholkularitza tekniko-pedagogikoaren arloetan. UPV/EHUren Gasteizko Irakasleen Eskolak zuzendutako proiektu honek praktikak egiteko aukera ematen die gure ikasle askori.

